

బోధికా

౧

శ్రీ గణేశాయ నమః॥ శబ్దం లక్ష్యం తేజః ఉపజ్యోత్రాలిపజ్జి వర్ణావసంగతాలి శబ్దం నిరూపయ
తి తలభగిః, అత్ర జన్మయ మానశబ్ద సర్వశబ్ద ప్రమాణతయా శబ్దే ఉపమానోపజ్యోత్రాలి వర్ణావ
దుపమితి శాబ్ద మోక్షరూపస్థలయోసంగతిమోక్షాలి, తథాచి, శక్త్యపరిచిత్తీరే ప్రాపమితికి, తస్మా
ప్రశాబ్ద మోక్షోపజ్యోత్రాలి నస్థలయోదుపజ్యోత్రాలి వర్ణావసంగత్యం శబ్దః, తావ్యో శసంగత్యే ప్రాప
స్థత్యే పి నాప్రయ రరణ తావ్యో రపరంపరాసంబంధే న రరణ నిష్కలవేష్ట రణయోరసంతరా
ధానప్రయోజ రజ్జి, శబ్దజన్మ నసర్వప్రమాణత్వం శీ రత్యే నవనమ తే తూపమితిః శక్త్యపద
అపయ ర తే న శబ్ద ప్రమాణతయా త్ర ప్రమోప మానబ్ద సర్వప్రసాదే తలయాస్థియా
పయోరపి సంగతి రితి మంత్ర వర్ణం, మూ వే ఆత్మ వా ర్ణం శబ్దవర్ణ, శబ్దవర్ణ లక్ష్యనిదే
శః ప్రమాణశబ్దవర్ణ దధగి, ఆత్మ వా ర్ణం మితి లక్ష్యం, భవతీ చాపయ సాసింవతీ త్య
ది శబ్దః అప్రాక్త వార్ణం, న తు వర్ణా నాసింవతీ తాల్పిది శబ్దః, తదుప్రారణ ర్ణం యథా

ధర్మవర్త్యువేత్తయోపామృతావాప్రకృతవాక్యధర్మగోచరయథాధర్మజ్ఞానజుసలీహార్యేప్రమాణ
 శబ్దబలీతునిష్ఠమగివాక్యేప్రయోగైవాక్యధర్మజ్ఞానసలీహార్యేప్రమాణసంగతీః శ్రు
 మేతచ్ఛబ్దమగౌఃవిమామంసరమతలేనిరాసకత్వేనాగ్రీమములమవతారయతుంత్
 స్మతసాధారణేనశక్తిపదాధర్మమాహాఅధర్మస్మృతీనీతంకూవేతీవాబ్రమోధజనకాధర్మస్మృ
 తీనీకూమోఘటాదిపదఘటాదిరూపాధర్మయోగిసంబంధశక్తిరితీధర్మిః అనుకూలజ్ఞ
 మహాప్రయోజకత్వేతేభ్యోకారణతావశేదకేపదపదాధర్మసంబంధేపరిత్యక్తంఘటాదిప
 దతదధర్మయోగనీసంబంధవారణాయానుకూలాంతంవివక్షితాధర్మం అనీసంబంధిజ్ఞాన
 సాలీధర్మస్మృతిజనకత్వేపిశబ్దమోధజనకస్మృతిజనకతావిశ్వాహాతీ అధర్మస్మృతీనీతంకూల
 సాలీదవీచుదిసాధరణాలిబ్ధిశేషలిపిధేలియంపదాధర్మతరమిలీత్యత్యప్రవాధర్మతావశే
 దకాశ్వావకూడవదితీధర్మిః తేనాతిరిక్తపదాధర్మజ్ఞేసాలీనీయతేప్రసిద్ధత్వేపినవాలీఘాతః

అవ

ॐ नमो

2

[illegible]

తదాహ ల్యాది నావత్ప్రయోగా త్తమో న గ్రంథనాశైవే భేదః

బోపిరామ

కాశికా

3
సంఖంధ భువ్రుతి పాదోత్పలి పాదక వావర్గి పదార్థేత్త తపోచధారణ కామోదికా కటిచతు
స్థ్యంయం ప్రాప్తావస్థువోల్యోగం సూచితం శుశ్రీత తపోరుప భూమివారణాయాహ సుశ్రీ
న
నైతి సుశ్రమోధ రూప ప్రయోజనోపావగమపిత సోనోతం నీ భవేనైతస్థ్యధ రరణేప్రయో
జనా రాంధ్రై నశామనై త్వ లోపే శరమ నావ తారయ తీన్త్ర వీతి తెహం వాప్యాలి విగ్రంధానాం
యూల సప్తపదార్థే తీన్త్ర వ్యలపే దిరూపాయ సప్తా పాథ యస్య ద్ద్యో రతః పదార్థానిత్యే
స్వభావే
ధర్మః ఆత్మ సప్త తపోమపేక్షా ముద్ధి విశేషయ త్తయోపం ఎవ మే వాగ్ని మ శ్రీధ సాలిపివయన్
వ సాన మవసయం నమ సామా న్యోపదో ధర్మ జ్ఞాన సర్వ విశేష జ్ఞానాం ప్ర తీ మా తు లపేతే సా
యాసోలయే ఐతథ నానా తరమే వవిభా సోయ్యుక్తః తద్ధావ మూర్తి ర్థ మాదావిభాగవతీనూలీ
నతాం పరిహర తీ ఏద సోతీ ఆధర్మః ఆశుధేయః త్త్యక్త త్త్యక్త పద సంఖంధ లోభావిషయ భువ్రు

శుభ

పుష్క

గా

భువ్రు

[illegible]

దీపికాపూ

కాశికా

८
२
వశుచులూస్తురేచుసప్తానృతమవేత్తూశిశంకాతలనమాధానపరశ్చననుసప్తానృతమవేత్తూ
దిక్కునవేసతేవీచినక్షేతరతీధేయంబువచుగ్రువీతీఎచంతతాత్రవ్యాజేతాదావచిత్తభగ్నిః
త్రవ్యమితిజాతేరేవచనంబుమాసకమతంబుష్యయెతుముపనృసృతీనజితాదినావాధి
తప్రతీతేవిశ్వయాసాధరతాదాహాఅవాధితేతీప్రతీతీబలాత్ప్రత్యక్షత్రప్రతీతీబలాత్త
సృత్రవళితేనుమానంప్రమాణయతేనెలయాపాధారయెచీసమవాయెననీలరూపవత్తయెళ
ధగ్నిఃతేనకాలికొదిసంబంధేనతస్మాతీప్రసక్త్యేపినక్షేతీఎవేచుగ్రువీమోక్షంత్త్రప్ర
వళితేసిధేసతీఅతీరిత్యేవంవృష్టపయితుంకేప్రప్రవళిష్టంతద్ధావంనిరావశ్చేతమసే
తాదినాఅతవవయాపవతాదేవనవాయావతీఅంతభాగవప్రత్యనుషజ్యతేసంబంధభేదా
త్రాయెనావాసృజాభావాదితీబ్రహ్మచక్షుంసక్రాగభావాధిరకణేత్యేంతాభాప్రాసాంగీర్తయత
ప్రతీప్రాచీనమతాభిప్రాయెనాఅనృధాసమయావళిప్రసృజాసామాన్యభావసృజేశిరవిశేష

తస్మి

తయా వాయా వపి డభు త్రి రౌ లావళై దేన సత్వా భ్యో ఇవరి తావ పత్తిః, తస్మ నిరవ శ్చిన్త శ్చై శి ర విశేష
నితయో త్త స్రో హేతు త్త మి తే థై యం, విష మ హాన్ త్తం హే తం మ భి ధాయ స మ హాన్ త్తం త మాహ
సదా గత తి, సదా గత తిః, విజా తే యన్ త్రి యా, డప సం వార తి త్త ద్వి తి, ధ్లు ప పై ప్త నం త వాన్ వా
విభో ధ్నిః, తే జ్ఞా ఖా వరూ స తావ ది తి, ప్రా థ ప్ర కౌ శ ర తి జ్ఞా ఖా వరూ వ తావం శి రౌ రా వి త్తే ధ
గి, ఆ త స్త మ భ్య త్త పి దే శ తే తే జ్ఞ పరి మా నా వో ది స త్తే న తే జ్ఞః, స్వా మా నా వో ఖా వా స త్తే పి న త్త
తిః, త్త్ర గు రౌ ది వార నాయ త్తా దే తే ది నీ, ఘ డా దా వ్త ఇ వార వార నాయ త్తా రౌ స వా ర్తే తే తే,
వ త్త గ్రా వో త్తం వ త్త జ్ఞ స్ర జ్ఞా నో య తా రే ర వి ష య త్తం, తే న త మ జ్ఞా త్త ప్త ప్త పా త నా
ము ప నయ మ యా ది యా ఖా నే పి న త్త తిః, వి శే షా ఖా వం ద్యే షా వం త య తే, ఆ త్తా రౌ ఖా వ వ ది
తే, ఆ ప్ర యే జ్ఞ త త్తం శం రౌ వార య తే, డా ప తే, ఆ త్తా రౌ వినా యా ప వ త్తే న త్త మో విష య త్
జ్ఞా త్త ప్త మో ద యా దా వా, ప్ర త్తాయా మి తే, రౌ ర ని తా వో ది తే, ఆ స్రో ధా అం ధ రౌ ర త్త ప్త పా దే

జ్ఞ

నవలక్ష్యే మాత్రం వృత్తి త్వయాపాసాధారణత్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపిలప్రయాపావాప్త్యులక్ష్యే జేతానా వాత్తదంత్యుత్ర సత్ప్రపరగ్రం
 ధసాలిమానీ నతేచి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే కయం శ్లోకం వేదశాఖా వత్ప్రయాపావాప్త్యులక్ష్యే జేతానా వాత్తదంత్యుత్ర సత్ప్రపరగ్రం
 యాపాసాధారణత్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపిలప్రయాపావాప్త్యులక్ష్యే జేతానా వాత్తదంత్యుత్ర సత్ప్రపరగ్రం

నదూషణ ప్రయం ప్రదర్శయతి లక్ష్యే రకరపిలప్రయాపావాప్త్యులక్ష్యే జేతానా వాత్తదంత్యుత్ర సత్ప్రపరగ్రం
 ధే నతీం లక్ష్యే వర్తమానమి త్యే ధర్మం లక్ష్యే మాత్రం చ దం ర్వేత్తాన్ ధర్మం సంబంధవిశేషా
 వశి న్నలక్ష్యే వృత్తి త్వయాపాసాధారణత్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపిలప్రయాపావాప్త్యులక్ష్యే జేతానా వాత్తదంత్యుత్ర సత్ప్రపరగ్రం
 వాప్త్యు రపి సత్ప్రపరగ్రం రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే
 రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే
 నిధానం లక్ష్యే సత్ప్రపరగ్రం తాదృశదూషణ ప్రయం రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే
 ఆ శ్లోకం లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే
 తా సాధారణత్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే
 రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే
 యం లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే సర్వసాంక్షికే లక్ష్యే రకరపి వాచ్యం మనుష్యులక్ష్యే

శ్లో

త

తీ. గ వాదోపరశ్చేదేనా తావదిరూపలక్ష్యేనా వశేదత సమనయ తత్ప్రసరే అభిధేయ తప్రమేయ
 తావదౌపాదాభ్యప్రసమతైయ తలీసలీవస తేనాతివాల్పి వారణాయ వాల్పి వృత్తిభిప్రతేమభిధే
 య తావదిభిప్రతేవృత్తిలక్ష్యేనా లక్ష్యేనా నైవేవ నయలీమ తలీధర్మిః యదలీపి వాల్పి వృత్తిరపి వాల్పి
 వహరితత్ప్రసరేవక్ష్యేమాణ తయూ తే వైవరూపేణ సర్వేషాం సం గ్రహ సంభవాలే, ప్రధగభిధాన
 సమనుభవం, తథాపి హేతుసాధ్యేయోతై రేలీహేతు మత్యనిప్రయ రౌతేసాధ్యేసంభవం రూపప
 త్తతాధ్యూః అసత్వేననానుమితీరితీ ప్రాచీనమతేన తథాద సలీవాల్పి వత్త తావభావేనత్రాతీ
 వాల్పిః, నేషాదై షా విరహ విభిష్టు సిధ్యేభావంపక్ష్యే తేనాతి మతేతు వాల్పి వృత్తిరపి వాల్పి
 తన్త తేనలక్ష్యే తయూత్ర త్రలక్ష్యేనా సం గమనసలీప్రు తేనాతి వాల్పి రితాల్పి వేదయతుం
 పుధ్ధ క్షధనమితీధేయం, నను కీమిదంనామ లక్ష్యేనా లక్ష్యేనా వశేదతం వాల్పి వత్త తేనా
 వత్తానానలీతూ వైదాను మాపరే త్తం, వాల్పి వత్త తేనా తావదేవీయ త్తీంభదుభయం

నామ్ర సేధిభావము వాచవరకయోనావోవృతలభిభయప్రయోశ్చ త్ర ధర్మ సమనైయతలరూపప్ర
తకాతు తులభిపాతూ సేతేనప్ర రేత సాధనసేత్ర తులభిసేవా సాదన సానసేతేన వలభివా
రః సానదతస్య దూషవారణాయ తత్తధర్మ వళి దైతర ఛేదరూప వానోవృత్తి శిస్త్ర తేమభిదేయ
తావదిభి స్త్ర త్తేమలాద్యోవలక్షణే నివేననియభిమ త్తభిస్త్రాయ రోయంగ్రం త్తేతేన ప్రాదుష్కరూ
చ్చావసరః అధికవివారక్షేనసేత్ర నుసంధేయః లక్షణ సేవవహరూపిప్రయో జానంతేనరూపేన
వలవహతగవలభిస్త్ర నంవిస్త్ర ద్రూపావళిస్త్ర మోధజాజ్ఞ రూప వలవహరసంభవావేవంవహావ
హరి ర్ లక్షణ సానపి లక్షణ తావత్తల్లిస్త్ర త్తేమలాద్యోవలక్షణే నివేననియభిమ త్తభిస్త్రాయ
ననువానోవృత్తి వ తే వానోవృత్తి వారణాయ తత్తధర్మ త్తేమలావళిస్త్ర వానోవృత్తి వారణాయ తత్తధర్మ
వాదితే బ్రహ్మంవారణాయ తే వానోవృత్తి ర తే తే అపినాభిభయప్రయోశ్చ త్తేమలా
భాయ నను అదోక్షణ వళిస్త్ర త్రవేననున త్తే సానసేతేన రోయంగ్రం త్తేతేన ప్రాదుష్కరూ

కాశికా

౮

తేజ మెవంవగు నామ్రయ తపంలక్షణంఁ సాబోధ్యులైన లభితా హఁ డత్యున్న విన్నపేయోద్యోహ
 ప్రవాళరం చ క సంయోగ జనక శ్రీయో త్పత్తి తపో తి యులిర్లు నె ఆవయ వాం తర తా ద్యోహ సంయో
 గ నాసికా శ్రీయో జూతా ద్యోహ ప్రవల్య తపోధర్మః నచనాః ప్ర నర సామా వాయి రారణ సభిరౌ ధ్యో
 సమానాన రారణ తామ వలంబూలీ ఘ్రస్త విన్నపం నాంగి రు చరిం తే గుణాదావతే వాబోప్తి వారణ
 య గుణ సమానాధి కరణ తే జూతీ విశేషణం సత్య మాదాయూతీ వాబోప్తి వారణ య సత్య భిన్న
 లీ ప్రవర్తగుణాన లభితా ద్యోహ దాయూతీ వాబోప్తి వారణా తే తీ సమ వాయో సత్య ద్యోహ ధర్మ
 త్వతా ఘ్రయ నిగ్రహ రంఁ ఆ త్య రౌ వికాది సంబంధే నత్యు ద్భవ మాదాయూతీ వాబోప్తి రితి ఘాతః
 ఎవమపి డత్య వివర్తయూ ఆ వాబోప్తి వారణాపి ఎకాధర్మ సమ వాయూ దెవె తి ఎకక్షిప్త దే సమ
 వాయో సత్య దేవె తపోధర్మః గుణానంగి రౌకాది తే ల ధా వక్ష్యేత్యై న సమ వాయూ ఘ్రుడు త సామా
 నాధి కరణేభ్యవగు నె గుణ వత్తా వలీవహ రూప పత్త్య పత్రాక్షు త్త గుణ వత్త కల్ప సంనిసంభవ

తీ శారవాతితి భావః సామా సభివానితి సా మాసభివత్సం సమవా యెన మో భలం త్రేననరౌ లిక్ సంబం
ధేనత్ర ప్రితి భవం స్తు తి వాల్మీకిః గుణవతి లక్ష్యే నిదేశః లాఘవాదాహ గుణప్రజ్ఞాతి
మాన్వేతి యదభివీల్యేతావశేద కయో రభేదః తథాపి లక్ష్యేనై తరభేద సాధేలకాతా సా
ధలసా మానాధిర రణభిని భ్రయే పి మేతుభర్తృ తావశేద క సాధలని భ్రయ సాసేనియ తవోని
ప్రాయే నెదమి తి సంక్షేపః ఏవమన్త్ర పి ఘోభలం గుణప్రజ్ఞాతి నిధిస్తు గుణ పదవసేతా
వశేద క తయే తి గుణబోధి తా భద్రా మాయాః నత్తవం చి భుపదవశ్యతావశేద క తయావి
భుప్రమ పి జూతి సిద్ధి తి వాచ్యం భూత త్వం సం తర సాభివా భక్త సభి సతేనత్ర ప్రజ్ఞాతి తావసభ
వాప్రజ్ఞాతి తావభి మత సం తర సాభివా జూతి త్వం బాధ తలవేత్ర భా మోర్త్యం ద్రవళి క ర నావలాభి
మదయనా కా మా యోః వలక్తే రభేద స్తు లభేత్సం సం తర సాభివా నవ జ్ఞే తిః రూపాహనిర సంబంధోభా
తి భాధ క సం గ్రహాః వలక్తే రభేదః సాభిభ్రయ చలక్తే తే రేలం ఆ రోశ తావ దేజాని తి త్వేవాధరం

బీహారము

న వల్లెత్తె స్తులల తపం, అ నూల నా నతిరిక్త వల్లెత్తె రత్నం, ఘట తప రల వల్లెయో భగవద్దాటిత్తెవాధ రం, సం
 కరణ పరపు రా తలం తా భావ సమా నాధిరరణ యోధర్మ యో ర రత్న సామావేశం భూత తప మూ తపిత్తె
 దె జూగి తిత్తె, అనవ స్థా జూతె జూగి తి మత్తె, రూప హాని స్థితో వాల్లె త ర తావత్తు ర రూప సల్పహాని,
 శైవ సల్ప జూగి తి మత్తె, అసంబంధ క్రుతే యోగి తాను యోగి తానల్లె ర సంబంధే న స మ వాయూ భావం
 అ భావా జూగి తి మత్తె, సంధ్య పక్షి గు ల ఘట తపిత్తె నాంధ్రా మాణి త తే పి రత్న ప్పం త భాగి శ్రాన్యా
 యల్లె తి సమాధ్యత్తె, ల ఘట తపిత్తె, సంధ్య గా స మ వాయూ రోరణ సంధ్య గె తి వాల్లెత్తి వాతనాయ
 సంధ్య గ భిన్నత్తె సాతీలీ, సంధ్య గ స మ వాయూ వారణా క్రుతే తి వాల్లెత్తి వాతనాయ స మా వాయు తి
 బ్రమాణా దెరిల్లె తి నా రేవన స్థానోధర్మ జీవల నతీయగ్గ మ నానాం సం గ్రహం గమనెం త
 ర్హా వల్లె, న యోధ్య పణాది నామ పి గమ నెం త ర్హా శ్రాస్త్యే వీ తి శంక నింయం, ప్రంతంత్రి వల్లె సల్పియో
 గ పరల్ప మ రూ గాన హాగి సల్పియ ప్పెరి స మ్మ తతాపిది తి భావం, పరమి తాల్లె తి, లక్ష్య ని మ గ్ర మూ లక్ష్య

శ్రీవత్సరభవతీనన్తానతేటిధేయం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప
 రభిమేవ ఘృడుతావదేనాం నూనవృత్తితేనాపరభిమేవ ప్రవర్తావదేనాం సత్యతేనా తాపరభిమే
 ఘృడుతావదేనాం పరభిమేవతేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప
 సమవాయవతేనావదేనాం పరభిమేవతేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప
 న తథాప్రతీతేరభావాదితీర్థదిశః పవధిచలత్తేనా సప్రభాధమేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః
 ది ఘృమదేనావదేనాం పరభిమేవతేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప
 లోనామైతే అత్ర తేనావదేనాం పరభిమేవతేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప
 ప్రతీపాదకనామత్రముదేనావదేనాం పరభిమేవతేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప
 రభిమేవతేనావదేనాం పరభిమేవతేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప
 తీపాదకే ప్రమేయపదే తీనావదేనాం పరభిమేవతేనావదేనాం సత్యయాః ప్రవర్తావదభిపేక్షయాః శిరశః పృథ్విత్వేనప

[illegible]

బొప్పికాపు

౧౧

ఆత్మన జూటిః శుక్ల తాపే దినానం రోరణీ నచ శుక్ల తాపే ది వాల్ పల్లం నాశై ప్రా ధ్వా తల్లమితి వాచల్లం వాత్మ
 షా దాన్త ధ్వా తరూప తాపే దినానో రణా తాపే ను చ తత్త్వః కేంతు యు ధ్వుక్ల తాపే ది వాల్ పల్ల మను ధ్వా త్మం నా
 నాత్మత్వ రభా వ రూ డవ త్వము ధ్వుక్ల తత్త్వం తత్త్వసం యోగాదా వపి తద్ధా వళ జై తరూ ధ్వా త గుణంసం
 యోగ మాదా యూ సం భవనల్ వారణాయ విశై షితి కౌలాదా వతీ వాల్ ప్రి వారణాయ విశై షుల్ దలం త్ర
 త్రై వాతీ వాల్ ప్రి వారణాయ జ్ఞా న రౌ రణే తీ ద్రా చీ నమ తే వి షయూ వ యు వెం ద్రి యూ వంతు వనం యో
 గ నల్ ప్రి తల్ ప్రి జ్ఞా న ర త యూ తదా శ్రయ సల్ ప్రి యూ వయ వనల్ ప్రి న వీ న మతీ కౌలాదా రూ పా భా వప్ర
 తల్ ప్రి సం ద్రి ర్షున్ శు డ త త యూ రౌ రణో భూ త చక్ర సం యోగా శ్రయ నల్ కౌలాదా భు వారణాయ ను
 నగి పదం నరాత్మ నల్ తేవే సల్ తల్ నై వాత్మ నల్ తీ వాల్ ప్రి వారణా సం భవ రేం గురు తరళ జై తాల్ ప్రి దివి
 శై షు నై నేతీ వాచల్లం తదా సతీ వర్త మన శ్శం యోగ సల్ జ్ఞా న మాత్రం ప్రతీ తా తు త్త మతే త్రా తీ
 వాల్ ప్రి రి తల్ ప్రి ల మతీ విస్త రణ ఎవం తే తత్త్వ దధి సల్ ప్రి శరణా ది సా మా నల్ ప్రి త్తీ న తేవే తల్ ప్రి ధిః

[illegible]

విశిష్టా

కా.కా

౧౧ వనానియోపలెజునివిజాతీయలవేతరూపం నవక్రీయలెపితం సువనానిమితలవాధి తప్రత్యేక్షప్రత
తీబలావేమం చత్రైబునల్లసలీలనివానిధతయూవేధితిత్తనిసేధలీతి కనలీలన్తాతీనిరస్తా
సునానీసాలీప్రత్యేక్షతేవి సత్తదావక్రమశక్తితావితితితి సువనానిసలీవేతి మగు నానాప్రయ
తేనాతిత్తే త్తేవలీసేదే పప్రపునీ వత్తేలీమానా నుమానా ప్రయోజకత్తేవం కావారనాయకాభీకా
రణభావమనుకూలత ర్కంవలీసేదే వయతీ ఆతలీ తా నలీ సువనానిసలీతావితి ఆనుమానప్ర
యోగస్తీనిధమచ నయతి సువనానిమితాధినివంతసతీప్రతీబంధకే ఆతలీ తా నలీ సంతయోగనతలీ
సుఖదలీమానప్రత్యేక్ష కరణానానీయవైచం తత్తే వం యథా ప్తేధితి జలమధలీష్టనీ పువతానా
వలీనివాకవారణాయానతీప్రతీబంధకప్రతీ ఆస్తీ సయోగాసమానాధి కరణప్రత్యేక్షతీ పువతానా
పువావారణాయ తలీ తా నలీ సంతయోగే సతీతీ ప్రవప్రవాలీ తరసేదావితి ఆతలీ సంతయోగే
వీతీ మాప్రయతి ప్రవప్రనానప్రతీ బంధక ప్రవప్రవాలీ తరసంతయుక్తః ఆ తలీ తా నలీ సంత

[illegible]

భీమరావు

၁၃

[illegible]

చాక్షుః పంప్ర తేకారణ సర్వమహత్త్వ సర్వ తే భావతే క్షేత్రతయా సావయవ త్వం విహా వయవసం
 భాబిజు సర్వసర్వత సర్వసం త్తత్త్వమచ ర్శో తాపేదితి సంక్షేపః యత్కించ ప్రవర్త్యమే ననెర్దానేమపి
 న తాపేన సద్భూతి నిత్యే ప్రవర్త్యమే నాంధ్యం సా సంభవాత్తాయోగితే వరమాణం నిష్కలూపాదీనాం మపి స
 తాప్రవర్తే ప్రాంతాంధ్యం సానాంధ్యం సానాంభవే న మహా ప్రలయే స తాపేన భావే తే చిదితే శబ్ద గుణ రమిత్యే
 త్ర శబ్ద వదితీత్యవేతదాకథనమాకాశం వచితేషు గుణాంతి సూర నాయుః పుండ్రం రో రోశామ
 రాకాశాంతాల్పదివ్యవహార స్ఫూహాధిభూతత్వై స సాధక తాపేదాకాశ సాల్ప నై ర్భైర్రా మాణం నెలాల్ప
 మాభై దంతిమే ర్తాపేదితి ఆకాశ స్ఫూహాధిభూతత్వై స సాధక తాపేదాకాశ సాల్ప నై ర్భైర్రా మాణం నెలాల్ప
 తే సద్భూతిగవళైదే నెతల్పేదాకాశ సాల్ప నై ర్భైర్రా మాణం నెలాల్ప తే సద్భూతిగవళైదే నెతల్పేదాకాశ సాల్ప
 తాల్పత్వ క తయా పరమాణోరణు తరత్వై సద్భూతిగవళైదే నెతల్పేదాకాశ సాల్ప నై ర్భైర్రా మాణం నెలాల్ప
 న సాల్ప ర్శో మ్న తాపేభావాత్ పరమాణు త్ప్రవర్త్య మిదం లక్షణం మితుల్ప చల్పతే త్రదాహాక్రీ

౧౪

యూవచ్యమితి, వస్తువస్తులాభువమేమోత్రమేమోత్రత కల్పనను సరణచోజుమితిభేద్యం
అతితాదివాలీవహారః, కాలప్రతియూతే అది నా అనాగతాది పరిగ్రహాః, అతీతత్వం వహియానభ్యం
సప్రతియోగి యో, అత్ర స భృత్రుకౌలసభిషు ఉ క తయూశ్చక్రాయోగయా పాతీతాది వభివహార
మోతుత్వం అసభిటి భిభియం, సవతాభ్యవభివహారః సూరభిష్యం దాది రూపే పాతియాదాయా వి
సంభవతీ తీవాచ్యం అ ను గతవభివహారసాభి ను గతవిషయం ఇనాసంభవతీ నాతిరిక్త కౌల స్వీకారా
దితిదిక్, సరభిధారప్రతి, కాలి ర్సంబంధే నేతాభిది, అత్ర విభిన్నకౌలికయో గాధారాధైయ భావవిర
హవేక్రీయాదః సారభిధారభ్యవంక్తే వనావత ర తీతి భావం, ప్రాచారీ విభివవహారమోతుతియూ
తే అ దినాప్రతివాలీది పరిగ్రహాః, ఉదాయా వలసన్తి హిత మూతావభిన్యాది కేంద్రాది, తద్భివహా
తయూతావభిన్యావప్రతితి, సుమెరుసన్తి హితయూతావభిన్యాది గుదివి, త్ర్యభివహాతయూతావ
భి నాయరక్తే, తా, జ్యేష్ఠాది కరణమితి, స మువామన జ్యేష్ఠా నవది తభిభగి, త్ర్యత్రయోమగి భిభి, తో

పి తొ యూం ని తల్లి బ్రహ్మ నాధి ర్ రణ భూమి తి న వ ని తల్లి వి బ్రహ్మ న మా నందం బ్రంహ్మ తి తల్లి తాల్లి వి రూఢ
 ఐ తి వాచల్లిం అనంద పద నల్లి అనంద వ దధర్మ ర్ లాయూ వచ వి బ్రహ్మ న పద నల్లి వి బ్రహ్మ న వ ని తల్లి ధర్మ
 ర్ తా స్మి ర్ రణ వి రూఢా తీ న మా నంద పద పైల్లి వ తా దర్మ శా ధర్మ ర్ భూ చు సే ధర్మ తి వాచల్లిం అచర్మ అ దర్మం
 జం తాల్లిం శి ర్ రణ తా దర్మ శా ధర్మ సి ధ్ధిః అనల్లి ధా న ప్రం స ర్ లా వే ను ప వత్త్రః అ బ్రా నం దో ధా వ గ మె
 సు బ్ధ నం ద్య తో ధా మి తి వ వే ధు ధా ధా తే డ ప చం యు ర్ లె న వే నా స్త్రు ని తల్లి సు బ్ధ మి యా వర్త సాల్లిం శీ ర్మ బ్లి
 ం తో తల్లి ల మధి ర్ జు బ్బ నె న అ రూ పి బ్రహ్మ తా ది తి యా వాల్లి ప్ర తల్లి త్త్రం ప్ర చుల్లి ధ్మ త రూ ప సల్లి ధా
 తు లా వే ది తి ధా వర్మ అత్తు సు బ్ధా ది వల్లి తి తి త్త్ర తి వి బ్రా తి యాల్లి త్తు మన స సం యో సా ది రూ ప సల్లి ధా
 న స ప్ర తల్లి త్త్ర హా మో ర్ జో ర్ ధా వా ది తి ధా వర్మ ప్ర మా ది తా వే ది తి న వే ద మ ప్ర యో జ ర్ మి తి శం
 ర్ లో ర్ రో ర్ లో తా వే చ ధి నం ప్ర తి ధూ తి వల్లి క్త తా తు త్తే నా ప్ర యో జ ర్ లా వే ధా వా ది తి ది తి డ పా దా న సో
 చ ర్ తి య దర్మ పి ర్ త్త్ర త్త్ర ర్ క వే తి మ త్త్ర మె వ నం భ వ తి త్త్ర ధా పల్లి ప రూ ధ్మ త్త్ర బ్రహ్మ నా దే బ్లి ర్ ధా

భావః | ననుసర్వభరతా వభేదానాత్మ నిసుబాదిసాక్షాత్తా దోపపత్తయ సర్వభరతా వాప్రభృతమాత్మ
 నేలాస్తు తథాపి విభుతావంగిరారే ప్రయోజనాభావప్రత్యభయ నశంకే నమభేదేతి అనిత్యే భృత్ర
 సంశయేతి యచ్చ భేదమపరిమాణం తదనిత్యేతి వాల్పేతి తిభావః | భూతేతి భూతసర్వయాగాదినా
 సంపాదితసర్వభృతా ద్విహ నానాభావః అభూత సర్వభావే గమ్యప్రాప్తిః తస్మాత్సం గాదిత్యభిధిగి | రేతస్
 తాత్మనడత్త రజస్మనసే సతావేతి తత్తత్తః | భూతావేదితీ భావః | ననుజివసాన్ ముఖ్యమవాప్త్యంతావ
 తామోక్ష్య దోషః | సూక్ష్మ సర్వదిపసర్వసర్వగోచర వభేదేన వామూయాపసాన్పిజివసర్వసర్వభరతావభేదప్ర
 భాప్రసరణాం శీకారాదితీవేద్య తథావకాయయా హ స్థితే సుఖాదిసాక్షాత్తా తా రానుపపత్తే రితిదిక్షేయ
 న స్సంయోగాదభేదే వాల్పేతి వారకేంద్రియభేదమేవ తయూమోక్ష్య లక్షణాపేక్షయా లక్షు లక్ష్యే
 మహా ప్రభరతావతేవ సతీతి | ఎత్తై రంమనప్రతే సర్వత్వ నామేకసర్వమనసః ప్రరౌరే ఒకసర్వజ్ఞ
 నదభాయామపరసర్వత్వదనుపపత్తిః | త సాన్ ముఖ్యే నసర వేంద్రియై రే రేదాసంయోగాభావాది

దోషికాస్త్ర
౧౬

తీభావః, విభివత్తీ, త్ర ధావత్త, సలపరమ మహత్తరిమాణ వజ్జేన ప్రాదువత్త మోషా నవకౌళణ్ణ తీ
భావః, అభావాదితీ, విభుభ్యయ సంయోగాన భువపగమాది తీభావః, జ్ఞానానుభవత్తీ, తీభావకార్య
సాలనచువాయి కారణజు సలత్తనీయ ముదితీ భావః, విభుభ్యయ సంయోగోద్ధీతీ, తసలనీతన
తీనాస మువాయి కారణక్రీయాదలీ సత్తే పీ నత్తూతి రితి భావః, మాత్రపదమితి, యుదలీచి చత్త
త్తూత్త్రాత్రాహలీత్తూ చత్తూ తరాత్రాహలీ తేవ సత్త చత్తూ త్రాహలీత్తూ, తత్త నరూపే సంభవతీ, తథాచిత్త
గీం త్రయాత్రాహలీ తేవ సత్త చత్తూ త్రాహలీత్తూ త్తూ దిచీ ధేలీయం గుణపదమితి, నత్తేవ మపీ త్రాభా
త్తీళం యోగే తీవాలీత్తీ రితి వాచలీం, త్తూత్రాహలీ చత్తూ త్రాహలీ గుణవిభాజు రథత్త వత్తపరలీచ
సానెనామో ష్చిచీ, అతం వనపరమాణు రూపా దావ తీవాలీత్తీ రితి మోధలీం, నముదాయుచెతీ, ఎ
వకౌతే నాతీ తత్త చత్తూ రూపచలీచ త్తేధ్ధి, వాలీపలీచ త్తీ త్తీతీ, త్తేళిర వాలీచలీచ త్తీ త్తేతలీధ్ధి
ఇదముపలత్తూణం, ఎత్తే ర చత్తూ రూప త్తే అనె రయా పానా మెత్తే ర తత్తూగ భావాదిభాజ్జ వేమా

నెక ప్రా గభావాది నాం కల్ప నెనా నెక రూపేషు చిత్ర ఇతాల్ కారక ప్రతీతి విషయ భిరల్ల నెన వశావ
 మితి రూపకా త యే నెతి సమ వాయె నెతాల్ దిక్ ప్రసంగాదితి బ్రహ్మ వాయె ము ప్రతి సమ వాయె
 వైవరూపస్య కారణ తపే దితి భావః రూప సమ మె త్తే సాప్రయ సమ వైత ప్రసంబంధే నయా
 వం ప్రతీక్ష్య భ్రు ప్రయోజక మితి ప్రతీక్ష్య భ్రు విషయ ప్రయోజక మస్తి వైభోగః శారవత్
 దితి సాక్ష్య సంబంధే న కారణ తపే ద్వియోగా గా రవాది తల్లిః ప్రావయ వక పాతై కారభ్య ఘట
 సల్ప వాక్ష్య పతాపే ను రూధే న ప్రసమ వాయె సమ వైత సమ వైత ప్రసంబంధే వైవరూప
 సల్ప ప్రయోజక భ్రు మంశే క త్తే వల్లిం ఎవం తత్తే డై భా వా ను వపత్తి రపి ప్రభు వాల్ ప్రతీక్ష్య
 తాపే ను పవతల్లిః ఎతే న ప్రరూప వ బ్రు ప్రరూప భిల్లి దితి వం కానిర స్తా బ్రహ్మ తా కి క కాసన
 సాల్ ప్రాధాన్య దను పప తల్లి వా వే న ప్రర సా చిధే రితి సంక్షేపః రస భౌతిక రస ప్రాచీను
 విభాజ రూపాధి మత్తే తా ప్రయోగం ఎవం గ ధలక్ష్య శైవి మాత్ర పర మితి వక్ష్య ర ప్రాచీన్య

బీపి కాపు

౧౭

సిం త్రియగుణవిభాజు రోపాదిమల్లమితితు ఫలతాభిః పరమాణు మైవపాక ఇతి పరమాణు
మైవపూర్వరూపపరావృతాలిదిజునరతేజు సంయోగేన ఇత్యభిధిగ్మివకారవ్యవశేభ్యంసభ్యవయ
తీనజ్యోతిరు రోదాతితి అమనిర్మితై సతీసాలేమ ఘటనాశై పారమాణు ఘటూపాంతరూప్యై వితల్
న్యాయః త్ర పరమాణు రూపేణ వయస్వేపాకౌనం గోకౌరాదావా రౌరణరూపమితిపరమాణు
మైవపాకౌరతతావై శైషిరౌ నామ యమాశయః వెవగాశయ తతాతేజు సాపరమాణునామభి
ఘాత సంయోగే సజ్యవశ్యంపాతు ముక్త్రీయాజాయతేత్త తోవిభాగః తత ఆరంభర సంయోగ
నాశై సత్యవశ్యంయూవదయవి నాశః తతః శ్చేతంత్రే ముపరమాణు ఘటూపాంతరూప్యై
ప్రసరద్యుచ్చితి ఘటత సామాన్రీ వభాప్తరమాణు ముక్త్రీయావిభాగాదిపతే నియథాజ్ఞే తమపా
వయస్విపర్యం తమ త్త్రే రితి అవయస్వినీపిపాకం వదతాంజై యాభ్యై రౌనాం భ్యైయమా
శయః తేజు సాపరమాణు నామభి ఘాత సంయోగేచిత్త సజ్యనియ మత ఆరంభర సంయో

గ ప్రతిభింజు విభాగజనక శ్రీయూజనక తేమనాభావెనావయవి నరసింహ శాస్త్రి కార ఉత్తరః ఆటం
వసూయూ ఘట ప్రతిభింజు ౨౫౫ సంకల్పతే ఆనంలాభయవి నాభాదర్శకల్పనె నలాభయవంతులీన
వావయవి కూపం ప్రతిభింజు వయవరూపసరీనాశం ప్రలాభింజు నాశసరీవపాతులాయాం వరీ
శ్చ వారప్రతిభావళిం కార్యతావధేతక కౌటెత్తై జూలభింజు వెళనవళిం వార వారణసంభవాల్ జూ
లా దావిచళిం భగింజు యెదర్శి విరూపాదివతు పుంయంజు లాదాభింజు తథావేయధాయోగళిం
నరీయె తాళుయిం ఓ ధూతల్పింజు ఓ ధూతల్పింజు తే నవశుక్ల తాపేది నాసాంకర్యం నవా
ధమితి నళి నమతాభింజు యింజు యింజు ధప్రతిభాషః కేచిత్తు శుక్ల ల్పింజు పరీయధూత
ల్పింజు నానాత్వ వళవరూ ఓ వల్పింజు ప్రాధూతల్పింజు లాభింజు యులెదిలాదిది కంసప్రతిభా నిత్య
మెవెతే తాతుభూతాపి కౌటెత్తై నావెనర్త్యై నాభాదితీవావః వరిమాణసరీ గుణంబోధక వజ్రై
విభజనమసంకల్పమయోదిపి కాయాంభావప్రధానప్రతిభా సాధారణై తీతీ కౌలాదే సాధార

బోపిరావు
౧౮

ఇకారణమైనను ప్రాణి వాల్మీకి లిఖించి సాక్షి తలంబావూతల ప్రాణి యోగి ప్రసాదానానాధి
కరణాల్లో చూచునంబందె భావ ప్రాణి తలంబావూతల ప్రాణి యోగి సంతోషనాశ రుచీతీ నవత్త దావీస్తం
యోగి. తివాల్మీకి. తలంబావూతల ప్రాణి విధియనానానా ప్రాణి కారణాల్లో దిటి వాచలం ప్రాణి యోగి తా
సంబంధానవల్ల ప్రాణి నిష్క జనలీ తానియా పిత జన రుచీ. వివర్త. నెనా దూమాది తి రుచీ. పరే తు.
సంయోగనాశలవల్ల ప్రాణి నిరూపిత సమవాయా వల్ల ప్రాణి ప్రాణి నిష్క మ్మో. ఎత్తా ప్రాణి
ప్రాణి కం గుణ పదమితాల్లో మ్మో. విభాగ ప్రాణి. ఆయ ముపల్లవల్ల ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి
ప్రాణి మహా ప్రాణి మహానాధి కరణ పతన ప్రాణి యోగి క ధ్విం సాసమాన కౌలి రుచీ. ద్వి తీయల్లో వతనా
ది నాం ప్రాణి మ్మో. రుచీ. ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి ప్రాణి
ప్రాణి. పిడి భావ తీతీ. పిండి భావ సంయోగ ప్రాణి ప్రాణి. ప్రాణి రుచీ. ప్రాణి రుచీ. ప్రాణి రుచీ. ప్రాణి రుచీ.
కారణం ప్రాణి కౌశల సంయోగ నిమిత్త కారణం మ్మో. రుచీ. ప్రాణి రుచీ. ప్రాణి రుచీ. ప్రాణి రుచీ. ప్రాణి రుచీ.

శచిభాగోనమనామిశోరణం, దలదవంయచిభాగోనిమిత్తశోరణం, త్వలీయేషుఅపూర్వశబ్దః
సమనామిశోరణంపతనాదినిమిత్తశోరణమితిచివేశః, దభిగతానుజ్ఞానామితాబ్దిజన్మనభ్యుదయ
త్రంబరేణంజానామితాబ్దిమవభివసాయగమభివ్రంతుశ్చ, నభ్యుదయప్రమాణసిఅథప్రసూయనా
య, తథాహి, ఘటమహంజానామితాబ్దిమవభివసాయసాబ్దినుగతభర్తృమంతరానుపవస్తతీ
నతనభివ్రంతురతనివభివసాయలభువాశ్చ, తిభ్యసీద్ధిః, బ్రహ్మచర్యమతానభ్యుదయవచారకాచురితమితి
ప్రమాపకధనమితిభావః, సంస్తారత్రివిధతాబ్దిదాహభావనాభ్యుదయితి, ప్రతభిభిశ్చయోమతి
నాభిప్రతీతిసూయందేవరత్నప్రతాబ్దికాబ్దిశోరకప్రతభిభిశ్చయోమత్తత్యదేశకాలవ్యత్యభిదూపత్య
త్య, సంస్తారజునభివ్రంతునభివ్రంతు, త్రివిధాభివ్రంతురితిభావః, మాత్రితీతి, యదభివ్రంతుసంస్తారమాత్రి
జునభివ్రంతుసంస్తారతరాజునభివ్రంతుసతిసంస్తారజునభివ్రంతు, తత్ప్రసావితావసంభవతీత్యత్రసం
స్తారతరాదిజునభివ్రంతుసతావతీత్యదాపివర్తరాదభివ్రంతుసతిసంస్తారజునభివ్రంతుభ్యుదయః

త ప్రసరితజలప్రప్ర కారతాయాం చరజుతవిశేషచితానిరూపితప్రసారీసత్వేనరంగవిశేషచ
 తా కలవేవచిప్రరంగప్రప్రకారకత్వంజుతవిశేషచితావేవచిన్జుతప్రప్రకారకత్వయోరభా
 వాన్తాటివాలీప్రిః, స్మృతివాలీప్రిః, త్రయో ఆనుభవచేనివేశః, ఎత జ్ఞేయమనుపరంస్మృడుభవష
 వితీననుత్తప్రతితలీసలీతదికరణేప్రత్యభిధిరతయాఘడేఘడేప్రమితిప్రమాయామవాలీప్రిః
 ఆదేలీయతాయూగవలీతలీనియామరతయాతెనసంబంధేనఘడేయాపప్రకారాదికరణాప్ర
 సిద్ధిరితేలీవయినశంకలీ, ననుఘడేఘడేప్రమితితీత్రప్రతితలీసలీతతసంబంధినీతలీభిః
 ఎవంచఘడేప్రసారీవిఘడేసంబంధితయాతాదలీవప్రమాయామాధేయతయాఘడేసం
 బంధిఘడేవిశేషచితావేవచిన్జుతప్రకారకత్వప్రసరితావేనావాలీప్రిః, తితిసమాశ్చయై, య
 ప్రతి, యథాథానినుభవవివేచనీవరౌతెనయథాభిప్రాయతీవలీవళేదగి, యథాభిప్రాయనమా
 ప్రసరితప్రమాణేస్మృతి కరణసలీప్రమాణాం తరతాపత్రైతితిభావగి, అతివాలీప్రిః, తితిసంయో

గానావ వలీసంయోగభావవలీసంయోగప్రకారత త్వే సత్వే తిలీకావళియ దశధేదేవతేఽయిదవధేదేవతయత్నం
 బంధావళిత్వప్రతీయోగితాతరయదభావః। అదవధేదేవతేనసంబంధేనత్వప్రకారకానుభవసంబంధవత్త్వేతత్వే
 తిత్వేభిః। సంయోగభావావధేదేవతేఽసంయోగభావావధేదేవతేనతేభిః। సంయోగావధేదేవతేన
 దేవతేనసంబంధయసంబంధేనసంయోగసంబంధేభిః। అత్వదమవధేయం। ఇతయవాచ్యేనవత్త్వేఽసంయోగావధే
 తారకత్వమానురూపేనవాచ్యేనవత్త్వేతత్వతత్వేదీప్రకారకత్వమైవంతుతత్వంబంధావళిత్వప్రతీయోగితా
 తత్వదభావవాచ్యేయత్వత్వేభిః। ఇత్వేనవత్త్వతత్వంబంధావళిత్వప్రకారకత్వేనవత్త్వమానుభవతత్వేఽసంయో
 గిత్వయంప్రకారతావధేదకసంబంధావళిత్వత్వేనవత్త్వేనవత్త్వమానుభవత్వేఽసంయోగావధే
 వాయసంబంధావళిత్వవత్త్వేభావవత్త్వరూపవివేచనరే త్వేనతేనసాటివాచ్యేఽవివేచనత్వేఽప్రకారకత్వేయో
 రవధేభావేవధేదకభావవివేచనప్రతీయేనవత్త్వతత్వేనవత్త్వమానుభవతత్వేనవత్త్వమానుభవత్వేనవత్త్వ
 వివేచనత్వేనవత్త్వతత్వేనవత్త్వప్రకారకత్వేయోగిత్వేనసాటివాచ్యేఽవివేచనత్వేనవత్త్వప్రకారకత్వేయో
 గిత్వేనవత్త్వతత్వేనవత్త్వప్రకారకత్వేయోగిత్వేనసాటివాచ్యేఽవివేచనత్వేనవత్త్వప్రకారకత్వేయోగిత్వేన

సంభవతీతీనామానశీలక్షణం శ్చుడయతీప్రమాయకరణం ప్రమాణమితీప్రసాధారణతీతీదిరాలా
దవీష్టాదశకారతావచనప్రతీవకారణతావతీప్రసాధారణతీవచనప్రమాపతీకారత
తానిరూపితకారణప్రకూపప్రమాసాధారణతీసశీప్రతీసతావతీతీవాతీప్రీఃవాతీపారవతీసతీతీ
వీచక్రవచనమతజ్జాత్యైషసంయోగాదానాతీవాతీప్రీఃప్రతీప్రమనసంయోగజ్జ్వావాచావాతీపారః
సంభవతీతీనత్రాత్రాత్రయోరకరణలక్షణావాతీప్రీతీచదంత్యైయద్వైలంవాత్రావతీకారతీసతావ
దస్యతాకరణతీసానాధారణాత్మకతయోకాలాదిషుతాద్యోకారణతావతీవాతీప్రీఃవాతీపా
రతీనాళిమతేంద్రియసంయోగాదికమేవకారణంఎతన్నీంగపకాయజ్జ్వానుమానమితీములంవశ్చ
డభవమతీతీతవవమతీంకాతీరప్రతీక్రంతప్రీతింగపకాయజ్జ్వాంధేనతునవాతీఃఆధిరమప్రదీ
ంయమతీప్రభాయూమనుసంధేయంనియతీతీనియతప్రీతివాచావతీకరణంతప్రీరాసంభావన
సంభవతీతీప్రతీనశుడకారణతావతీప్రసక్తితీవాతీఃప్రకృతీతీతీప్రవాతీపకరణసంభవ
నశ్చప్రతీతీప్రకృతీకాలవతీప్రసానీననాచీప్రసంజవతీవాతీకారతీతావతీదకసంబంధేన

నానీధానిధిరి తీసంక్షేపః బ్రహ్మజ్యోతిరేకప్రాయుక్తా న్యాయవ్యతిరేకభావోయత్యదనీధా
 నీధమితి తుపతః శబ్దంప్రతీతిః ఆరౌఢ్యంశా శబ్ద సమవాయకారణప్రతీతిధావశజ్ఞకారణమ
 గవీతి తవేత రాజావసానీకావతేనఘట ప్రాప్త్యవృత్తి ర్వశద్యమిలాభీ కామోః నీధానిధిత్వం
 ధోః ఆత్మైవం నియంతృదంవ్రో ఆనీత్ర క్షవ్యైతే ఆచారజుష్టతే సంధంప్రతీక్ష్య నియంతృ
 ర్వవృత్తి నాగంధత్రా గభాతే జైవ పారజుష్టతేః తే తస్యంభవే రూపత్రా గభాత్రా నీధానిధిత్వం
 ధోః ఆత్మైవం నియంతృదంవ్రో ఆనీత్ర క్షవ్యైతే ఆచారజుష్టతే సంధంప్రతీక్ష్య నియంతృ
 వచారణ సంభవాదితీతేత్ర ఘట సామాన్యప్రతీతి నీధానిధిత్వం భవాత్ ఆనీత్ర ఘటభిత్తప
 యాదౌ క్షవ్య ప్రాప్త్యవృత్తి నాగంధత్రా గభాతే జైవ పారజుష్టతేః తే తస్యంభవే రూపత్రా గభాత్రా నీధానిధిత్వం
 నియంతృ ప్రాప్త్యవృత్తి నాగంధత్రా గభాతే జైవ పారజుష్టతేః తే తస్యంభవే రూపత్రా గభాత్రా నీధానిధిత్వం
 లఘుభూత వశతేరభూతయంత్రే తీక్షణతం సంబంధభూతం వత్త్ర త్రప్రథమమనెకత్రయైవైవై

బోధికాపు

— యామహతేవేదితేయం గంధం ప్రతిరూపప్రాగభావాపేక్షయా గంధప్రాగభావే గంధసే ప్రతియోగి నడపట్టి
తతేన శిష్యుంత్తదువశ్చేతేః త్వతోయదం డత్తదం డరూపాద్యేవ ప్రాయోదండాదా సాప్రయదం డసంయోగా
దిరూపపరంపరయోగురుతావేవేవనంతతావత్తైవ సీద్యోకా సలభాసిధిస్త్రోభాపంచభాతేతీప్రపంచోప్రసే
త్తతీదైవప్రాయ సచనియత పదంచభేదగం రాసభాతేరసభాసిధిత్తైవ వారణాశివాచ్యం యతః
త సభాసిధిత్తైవ సాననుగత సభేదుర్భవపయాయప్రయప్రప్రామాణి కానామ సభాసిధిత్తైవ సభా
రః త్తత్తత్త దకూడం నివేశనియం లఘు నియతేలాభేదికం తుభేద ప్రతియోగి త్తత్తత్తైవ సభా
యక మిధంచ త్తత్తత్త నియతానం తరాసభాదీనామైతే ననియ తత్తైవ సభా త్తత్తత్తైవ సభా
కూడ నివేశనారవం నియతానాం దండతావేది నాంభేనాయ లాభిత్తత్తత్త దకూడం నివేశనియం లాభి
చిసంధి రితి తత్తైవ సమవేత్తైవ మితేభేదగం యథత్తైవ వచిత్తం యథత్తైవ వచిత్తైవ సమవాయ సోత్తైవ
ద్యౌతే తథత్తైవ వచిత్తం ప్రతితదత్తైవ వచిత్త సమవాయ రారణ మితి పదాధ్యక్షః రారణ స ప దోశ తిస్సరా

రబీకాశణే న పశ్యేతల్లిభిః ప్రాంతంతురూపం చ డాది రంప్రతి తు రేతం సయోగాదేనామ సమవాయి
 కారణత్వేతి పరాధర్మః (కౌరవ) త్వేవాకనాయత్తత్తదసమవాయి కారణలక్ష్యే నేత్రత్వద్విత్తత్వేందే
 దేయమితిదిశేనను తురేయ్యైవిషయతానిరూపక సర్వనివిరక్త బురజన్తా నసర్వనిరూపక తాసంబంధే
 నక్రకారతాళూ సర్వేషామివవిశేష్యతా సర్వసం సగ్గితాళూ సర్వేషాం సంభవతి వినిగమ నావిరళాదిత్య
 తోలక్ష్యేనామ్రయందశాయతే విశేషేతే విశేష్యే దివిధయా విశేష్యే దర్శనవగాహ జన్తా నమిత్యభిధిః
 తథాచ జన్తా నత్వేషుడు తం విశేష్యేతాళూ సర్వేషాం విశేషణ లాళూ సర్వేషాం సం సగ్గితాళూ సర్వేషాం వేతేత
 త్తే ప్రయి పర్వ వసి తమితిభావః (కేచిత్త) నిష్క్రూ రౌరక త్పంప్రకారతాళూ సర్వేషాం ప్రకారతాళూ సమా
 సత్తే విశ్వాప్రతియోగి త్పం సంసాగ్గి వశ్యత్య విషయ తేతే యావచ్చే తథాచ సం సగాని నవగాహ జన్తా నత్వ
 మేవ సం సగ్గితాళూ సర్వేషాం మేవ వాలక్ష్యేనామ్రయందశాయతే విశేషేతే విశేష్యే దివిధయా విశేష్యే దర్శనవగాహ జన్తా నమిత్యభిధిః
 తే తాల్పి భూః స్త్రుచింత్యో విధాంతం సం సగ్గితాళూ సర్వేషాం ప్రకారతాళూ సర్వేషాం పిచే లక్ష్యేనామ్రయందశాయతే

తీర్థిశాస్త్రం
౨౩

కత్వోననప్రకారకజ్ఞానభూయాపర్మణైశాదవానవకావాదితీదికేనివికల్పికసాలీతీద్రయతయాత్మ
ప్రప్రత్యేక్ష్యప్రమాణసంభవాదనుమానప్రమాణయతీశారితీవిశిష్టజ్ఞానలవేదితీవిశిష్టయ
ద్ధింప్రతీతిశేషణాబద్ధానసర్వకారణతావోక్తాప్రయోజకత్వశంకేలీభావం। అనవశ్యప్రసంగాదితీస
వికల్పకల్పకవలీవిశిష్టయిదితీనవిశిష్టమణజ్ఞానజననీభూనియమాదితీభావం। విశిష్టవిశిష్టయి
బంధావగాహితీఽత్రాప్రతీక్ష్యకేతాలేఽర్మణంప్రయంయోధవంమనప్రంత్రియేణైదిసంయుతవలీ
ప్రత్యేక్షనానూనయః ౨వమగ్రపిఽత్రప్రతీక్ష్యసంగ్రహాన్ముఽత్రామనసానంయుజ్జ్వలతతఃప్ర
తీక్ష్యజ్ఞానముభవతీతప్రతీయోజనాంతరేణ। రథంక్రొత్తసంబంధప్రతీనచక్రొత్తసర్వనఖా
యాపత్వోననతతమవాయోదూరస్థవజ్ఞైరప్రతీక్ష్యప్రతీశంకలీః। అతీప్రసంగభయకేదోవివరాకళి
స్తథానుయోగీకత్వవిశిష్టసమవాన్ముఖేనప్రతీక్ష్యలవేశీకారణతాదవశసంబంధస్య
దూరస్థవజ్ఞైభావాదితీభావం। ప్రథమతర్థభేదంజనయోగేననభవితత్త్వకత్వదవేతీతనవ

దోత్రై ప్రభావః కథితే చంద్రమేన నిఖలదిశ్చ వభేదనభజ్జ్వాల్పత్రైరంగి కరణ తయోత్తదం శేషి సామ్య
నిర్వాహా యాహః కదంచేతి ప్రపుచ్యతే అత్రై దమవధేయం శిష్యణి శిష్యే చాస్త్రాస్త్రనవిష
యతారూపః ఆపి తుస్యేయాపసంబంధావభిస్తా భా రాదయ భావభి త్రై వభివస్తా పభి తే విషణలా
దేనాం సంయుక్త విశేషణ తాతపేదియాపేణబహువిధ షేపభి నుగతానతే ప్ర సక్తే యావే శ్లో వపరిగణ
స్తాస్త్రపుష్టిధర్మహానిః నజై వం సమవాయ షేషై వ సంయుక్త సమవాయ తాపేది నా మను గమః కం
తొనక్రీంయ తవ్వితివాచ్యం ప్రేతం త్రై వసేభి తాభి దినాభి యాను సాతేణదోర్భా రితి ఏతే నాభావ
ప్రమాంయాః విశేషేణి విశేషే షేభా వసంప్రీ త్పరిజనభి త్రై ప్రదభానెన ప్ర మా శాంతరత్నం ప్రతభి
త్రై రి ప్రమాణ తరత్నం నను అను పల జైః ప్రమాణాం తరత్నానంగే తారే ఘ డూపల జ్ఞిదభాయాం
తదభావ ప్ర తభిత్రి పటిః మమ మతే తు అను పాల భాభిత్తు క ప్రమాణాం తరత్నాభావాప్తా
రితి భాష్య శంకాం పరిజహి ఘ్నః యోగాభి ను పల జై రింద్రియ సహకౌ ది త్ప్రయాత్రి శ్లో వనిర్భో

పలజ్జలీభావః ఆభావప్రత్యక్షే తారణం ననువృత్తరకారణ విరహప్రయోజ్యతీత పలజ్జలీభావవహితీనా
 తతః ఆత ఎవాంధకారేతపలంభాభావసత్వేపినభుటాభావప్రత్యక్ష మితాలీకాః నభిభావప్రమా
 యామింత్రయసలీకారణజ్జీమనుపలజ్జే సహకారీభృంత్ర భియాకల్పితీయంత్ర దపిత్రయాను
 పలజ్జేరెవకారణజ్జీకలసంవరమితాలీకారేభావాధిరకణభూతలప్రత్యక్షేత్రాంత్రయసాలీకజ్జీమ
 పెత్తేణీయలీతయాత్మప్రేతేత్రయకీరణతేనాభావప్రత్యక్షేపపతావను పలజ్జేవిజాయులీ
 త్రమితిరకణజ్జీమయుత్తమితాలీకా ఆధిరకణేతీ ననువిశేషణవిశేషభిభావాశ్చీసంబంధకాః
 క్తః కలునియలీ త్తయతలీతతా విశేషవిశేషణభావవహితీ ఆత్రదంబోధ్యతీ త్రతలీత్రంబీ
 విదం తేకీకమతాకీరంబేతీ తేకీకభృంత్రవిషయతా విశేషః తేకీకేపూర్వాః సన్త్రీకహాః కా
 రణం ఆతాకీకేతూసామానలీత్రానాజ్జానలీత్రా నాయోజలీత్రా నచేతీత్రీవిధమానత్తీత్రాత్రా
 సామానలీత్రా తాధూమలవీదిరూపాతజ్జీమ నరూపాసామానలీత్రానం పరూపం విషయోవాయ

కోపికాపు

౧౫ సుప్రతిప్రసవతైః సామాన్యయాణాం నిశ్చలదూమాద నాంతలాశిర ప్రత్యేక్ష్యే డపయుజ్యతే ఆత్మ
తా నాగళధూమాదిభ్యు వక్ష్యే నంయో గాదెరసం శ్చవాదింబ్రయా నా మసంప్తి కేచ్ఛానాం ప్రత్యే
క్ష్యే జనర తవేతే బహు నలక్ష్యే తాను సురభి చందన మితి వాక్ష్యే షో ప నీత భానే నార శ్చే నా వాక్ష్యే షో యో
గళిస్తా రహా సం శ్చవా వే వంయో గే నాం దేశ కాల విప్ర కే పు పదాధి ప్రత్యేక్ష్యో జ్యోత్స్న ప్రత్యే
సత్త్రి తితి సంక్షే పరివృత్తి త ర్గే సామాన్య యో జీ పికాపు కా శ్చే శ్చ వ ద పి తే ప్ర త్యేక్ష్య పరి శ్చే ద్యే

శ్లో శ్లో శ్లో శ్లో శ్లో శ్లో

శ్లో గణేశాయ నమః అనుమానం లక్ష్యయతీతి ప్రత్యేక్ష్య పజ్జేవక త్పిసంశ త్యా అనుమానం నిరూ
పయతి తల్యేక్ష్య పరమ శ్చేతతీ ప్రత్యేక్ష్య ప్రమితల్యేక్ష్యయా నుమితే విలక్ష్యేత ప్రమితేషే
నానుమాన సల్యప్రమాణాంత ర్భ్రంసి ద్యో తీతి భావః విపరిత బహు నోత్త ప్రత్యేక్ష్య ప్రతి విశే

[illegible]

పోకి కాత్ర
౨౬

దలినంశయసలపక్షతాతెవపి సాదలనిశ్చయరౌవె అనుమితి వారణంసంభవతిత్రధాపిఘనగజానెన
మెఘానుమితావలభివా రగః ఆతానాలేదలెళంపక్షతామావాసి ష్టాక్షై ష్టేః సి ష్టాక్షై ష్టాయాః సా
ధాల్ సుమిలీ ష్టాయాః స మ వాయె నయోభావః పేరూవసమవాయ తదుభయఘడు తసా మానా
ది రరణలసంబంధే నత్ర బ్రీశ ష్టాయాః సి ధేః స మ వాయె నాభావః తలభిః సాధలసిధిః పక్షతావ
శ్చేదరళిష్టే సాధలతావశ్చేద రళిష్టే సాధలతైశ్చ లేరగాపానిశ్చయసి ధాసి ష్టాక్షై ష్టాయాః పక్షతావ
నితే శన సలీత్ర యోజనందళియతి సిధి సతేవపి తి ఆత్ర సిధి శ్చ పక్షతావశ్చయమానే వ ష్టా వాలేపక్షా
మ వాంజ్రై తి స మూహలంబనరూ పాత్య పథావళి సంపతి రితి ధైలీయం వాలేప్రి విశ్ట పక్షదర్శ
తా ష్టా నమితలీత్రవాలేప్రి విశ్ట పక్షదర్శ తా వాలేప్రి విశ్ట పక్ష దర్శ తా త ష్టా నమితి సప్తా మిత్ర
త్తురు ధాం గే కా రే వలభి వారణం గ కా నుమితా వాలేప్రి విశ్ట పక్ష దర్శ తా ష్టా నజ సలీత్రా వాలేనావాలే
ప్రి రత్య వాలేప్రి విశ్ట పక్షద సలీ వాలేప్రి విషయ కే తలభి ధి మ వలంబలీ ష్టా నాంతపదే న రక్ష భారయ

అయోగ్యాలరాం తల్లవేది

మంగీకరణాతి. వాల్మీకి విశిష్ట విషయ రమిత. వాల్మీకి చక్రవర్తి ప్రకారతాని రూపితపక్షతావశేష
కావ్యస్తవిషయతావాచిని ప్రయః పరాయశః ఇతి తునిగగీ వితాధిగః. అభినియసః. అభిలాషశబ్దము
ప్రాయః. నియత సామానాధి కరణ్యం సాధ్యం భావవదమృత్యు తాపి రియాపం నిసంభవతీ. ఇదం వాచ్య
జ్యేష్ఠ యతావదితాల్పదాతాల్పత్యః. సాధ్యం భావా ర్యప్రసీద్ధి తాల్పతీ. వాచ్య. పాతు సామానాధి కరణ్య
తీ. చక్రవర్తి మానే మామాదితాల్పదాధ్యమసమానాధి కరణ్యం యోతలం తాభావః ఘటతలం తాభావః
దప్రతీయోగి వక్త్రః. త్తతాని మానాధి కరణ్యం ధూమస్తీ తీలత్ర. నిసమవ్యయః. ధూమవాచ్యస్త్ర
తాల్పదాతుధూమసామానాల్పభావసాల్పిత్రే పాతు సమానాధి కరణ్య తయాత్తప్రతీయోగి వక్త్ర
ఇతీనాతివాల్మీకి. నవవక్త్ర మానే ధూమాదితాల్పదాత్తప్రవృత్తి భావసల్పాచిని నాల్పయ సధూ
మసమానాధి కరణ్యతయా తాదృశభావా వాప్రతీయోగి త్తం నరసాల్పి వక్త్ర నితల్పి వాల్మీకి రితి వాచ్యం
అప్రతీయోగి సాధ్య తల్పి సల్పప్రసీతా నవశేష కసాధ్య తావశేష కావ్యస్త తల్పి. తాత్పర్య కతయా

జీవితాశ్రమ
౨౩

దూకావే ప్రతియోగితాయాం సాధనతావచ్చేదకసంఖంధావళిస్త్ర శ్చం నిదేశనియం తెనవక్త్రయా
సద్ధూమాదితాల్పదాసమవాయోనవక్త్ర తావళిస్త్ర ప్రతియోగితాశాఖావసలీధూమసమానాధిర
తేవీపినక్షత్రీపాతుపదంపాతుతావచ్చేదకౌవళిస్త్ర పరం అత్యంత్రచ్యం విశిష్ట సతావిత్తాదావిశి
ష్ట సలీశుధానతిరేకే తయాపాల్పాధిరరణ సుశాదినిష్ట తేవీపిత్రచ్యతావళిస్త్ర సలీనానాల్పిః తాల్ప
ధిరరణతాపాతుతావచ్చేదకసంఖంధావళిస్త్ర గ్రాహలీతేనవక్త్ర యానీధూమాదితాల్పదావక్త్ర
సామానాల్పావసలీధూమసమవాయినిష్ట తేవీపినానాల్పిః నక్షత్రవయపిరపి సంయోగపత
ద్వీక్షిత తావళిదావనాల్పిః సాధన సలీహ తుసామానాధి రణశాఖావప్రతియోగితావచ్చేద
కౌవళిస్త్ర తావళిదావనాల్పిః తామసమానాధిరరణాఖావే ప్రతియోగితై యలీధిరరణ సలీ
నిదేశనియం తేవీరే వలాన్యసాధనతా తాద్వళిస్త్ర సలీశుధానాదాః ప్రసేదతావళిస్త్ర వాల్ప
ప్రీతి అధిరమన్త్ర జీయలీమన్త్ర జీతీవాల్పిఖాల్పియాం యధిరం శ్చైరను సంధేయం సాధనాను

మితిమితి పునరీత్యధిక్ ప్రయోజనం సాధ్యం సంశయ నివృత్తి యావం య సాల్పత్రే పునరీత్యధిక్
 యునీ సంశయ నివృత్తి ప్రయోజనం కాను మితిమితి తర్యధిక్ పశునీతి ఏక సంబంధి జన్మనమ
 పరసంబంధిస్తా రకమితి తర్యధిక్ దళనసలీస్తుతి పాతు తవేదితి భావః రథం వాల్పీ ప్రహరతి
 తి వల్పీ వార జన్మనదశాయాం నరేంద్ర దపి వాల్పీ నిజాయ మ భువేతి తి భూ యోదళ నసలీ వాల్పీ
 నిజాయ పాతు త్వేన సుభవతి తి భావః బ్రహ్మచర్యేణా భూయోదళ నమితి సలీ భూయ సాదళనా
 నాసమా వార తి భూయ సాం సాధ్యే పాతు నాం దళ న మితి భూయ త్వే ఆధి రథేషు దళ న మితి వాల్పీ
 సాద్యే వే రత్న వ సమా వార దళ న భారయా వాల్పీ నిజాయ ప్రసంగావే నర్తీ తియే తలీ తియే బల ప్రా
 వ వా నే తద్ర సా ది తాల్పీ దా సాద్యే పాతు వే రధి రథే వ భూయ క్తవే భావే న వాల్పీ నిజాయ సుతా వద్ర
 సంగాది త్వే పి త్తే సాధ్యే మణి రారసి క్థాంత మవలం బాల్పీ వాల్పీ వార జన్మన దిరపాతీ వాల్పీ గ్రాహ
 వార త్వేదితి వాల్పీ ప్ర పాతు సమా సాధి రథే తా భావ ప్రతీయో శితా న వళే దత సాధ్యే తావధే

విషయము

౨౮

దశావళి ప్రసాదం సమానాధి రణవర్షి పాతు తావళెద రయ్యైవ సమానాధి రణాంత సర్వరాస భాది సాధారణ
 శాంతి (దశావళి దేశియతూ వాల్ పర్వతావళెద రక్ష్యం తాదో శధూయ తాదో యాపెణ వవాల్ ప్రితవ మితల్
 వచ్చె దాల్ వచ్చెద రయ్యైవ రేల్ పి నయ్యైవ రేల్ పి నయ్యైవ రేల్ పి నయ్యైవ రేల్ పి నయ్యైవ రేల్ పి నయ్యైవ రేల్ పి
 వర్షి వా రగ్రహ వాల్ పర్వతావళెద రక్ష్యం తాదో శధూయ తాదో యాపెణ వవాల్ ప్రితవ మితల్
 రం శాంతి పాతు విశేషణ జన్మ నవిధ యూ సమానాధి రణవర్షి జన్మ నంపాతు తితి రేల్ పి వర్షి వా రగ్రహ వాల్ పర్వతావళెద
 సమానాధి రణవర్షి జన్మ నయ్యైవ వాల్ ప్రితవ వాల్ పర్వతావళెద రక్ష్యం తాదో శధూయ తాదో యాపెణ వవాల్ ప్రితవ మితల్
 నాది రణవర్షి వాల్ పర్వతావళెద రక్ష్యం తాదో శధూయ తాదో యాపెణ వవాల్ ప్రితవ మితల్
 త్తవచ్చె మనుమితాల్ పర్వతావళెద రక్ష్యం తాదో శధూయ తాదో యాపెణ వవాల్ ప్రితవ మితల్
 రయ్యైవ గాది తి వాల్ పర్వతావళెద రక్ష్యం తాదో శధూయ తాదో యాపెణ వవాల్ ప్రితవ మితల్
 ర ని జన్మ నయ్యైవ వాల్ పర్వతావళెద రక్ష్యం తాదో శధూయ తాదో యాపెణ వవాల్ ప్రితవ మితల్

నలూఁడుఁటిది రే. ఇంకా తెలివాలిని వారనంభయ సాలి వాలిత్రి గ్ర వాప్రతిబంధరతాను భవాత్మ తాని భారణ
చలిని వారజిన్త నతావ ఇన్తె వాలెనా పాఁతుఁ టి వాలెదయంత్రి వ్విరహాః చలిని వారశంకాచిరహా. రేచిదిటి
త్రి కాని భావె తరనిశ్చల కారణ సమవధా నస్థలవలెభిధ్నిః. రేచి ప్పెతసి భవతేటి బెతర కారణ చిరహాస్థవే
తాదేశిక కారణ చిరహాప్రయత్న వలెతేభిధ్నిః. ఇథా పత్త త్రిత్రి కాని భగవత్తై నేతే భావః. ధూమాన్తై
రితి. ధూమాన్తైరి వాలిత్రి గ్ర శాడత్తైభి మానేచలిని వారశం కావతర కర్క కారకారణ భావప్రసంగ
లక్షణస్థ కనిధి తేభిధ్నిః. స పతరః. ధూమాన్తై వత్తి చలిని వారశాల్ తాని వత్తి జునైలి నసాలి
దితాలి కారకామోధ్నిః నను మాహ నీసియలి వత్తి ధూమాన్తై సన్త్రి కేత్తి త్రి నసహారతాపై
వత్తి ధూమాన్తై సన్త్రి రోషాన సహార ప్రతేభిధ్నిః సన్ భవే ననిశ్చల ధూమాన్తై వాలిత్రి ప్రతేభిధ్నిః సన్ భ
చితి. ఇథాచ పద్ధతియలి ధూమాన్తై న వాలిత్రి ప్పెత సన్ భవా భ్నిరా మతాని సుపపత్తి రితాలి శయెనశం
రతేతై నను సరతేతి. న కల వత్తి ధూమాన్తై లోకే క సన్త్రి రోహాని భావేచి సామాన్యప్ర తాలి సతాలి త్రి కా

కృష్ణాక్ష

౧౧

కేరసత్తిరక్షసత్తివా. వచ్చితివాళ్ళు ప్రసమానాధిరరణతేననిశ్చలవచ్చి ధూమసహవారప్రత్యేయసంభవా
 బ్రహ్మలధూమేషు వాల్మీక్రిహాః సంభవతీ. ఎవంచపర్వతీయబ్రహ్మమెపి వాల్మీక్రిగ్రహితతేన ధూమదళా
 న మ్మరణసంభవాప్రసరామశానువప్తీ రితిసమాధ్యత్త. వచ్చితివాళ్ళు మతేతీయదలపె పరాధానినుమా
 నశశ్చ సర్వపరాసర్వమధ్యేస్తసాశ్చధ్యేప్రయోజనం సాధ్యేనుమితీయాపంయస్తాదితీప్రబ్రత్యావరసమవేతా
 నుమితీ రరణవింగపరామశానిధ్యే. అతవవసావీధానినుమితీ పరాధానినుమితేలాల్పింగిగపరామశానింగ
 రరణమిత్యాద్యేగ్రమములంపాధ్యసంగళేతేత్త్రాధాపి పరాధానిమానప్రయోజకే పంచాయచవాకేల్పి
 రాధానినుమానశశ్చ సార్వపరాధిరపరాధానినుమానంయస్తాత్త్రాల్పిరాధానినుమానమితీవామనసేర్వ
 తబ్రహ్మలమవతారయతీ. పరాధానినుమానమాప్తాతీ. పంచాయచవాకేల్పిన్ద్రానపంచాయవాః
 యసర్వవాక్సేనీప్రబ్రత్యావరసమవేతాదివాక్సేపంచకేసముదాయత్తేనాన్యలయేణంయోధ్యే
 అనెనప్రతిపాదితాన్దిగాదితీయాలసర్వప్రతిజ్ఞాదిపంచకేసముదాయప్రయోజ్యేవింగపరామశాని

[illegible]

బోధనాశ్రయముననుబట్టియును బ్రయోజనముగా నున్న సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లు
 ౩౦ స్థానముననుబట్టియును బ్రయోజనముగా నున్న సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లు
 ప్రతిపత్తి వరలభముగా నున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును
 ప్రతిపాదకమును కలగజేయుచున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును
 జనక వాక్యమును కలగజేయుచున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును
 తివిశిష్టముగా నున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును
 వచనమును కలగజేయుచున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును
 రకాల ముఖ్యముగా నున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును
 పరామర్శముగా నున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును
 రబునియును గావించుచున్నట్లును సర్వమును కలగజేయుచున్నట్లును

వ మతే విశిష్టప కామశని ప్రతికారణమే నక్షత్ర సర్వకారణమే ఆనభాసే ధృత్యమాత్రసర్వ
 కల్పనీయబోతలాఘుమితి ప్రాభావరః శంక తేస్త్రవేతి వస్త్రావాసపరీవానయమితి ఆత్రప్రదశ్చ
 మతకారణస్యోసత్వేనవలీఖివాకాస్త్రజ్ఞానభ్యయికారణభృంసంశ్చవతోతీభావః శధంశదపివాల్
 ప్రితావళైదకధూమలావేదేభాగినంపరావళేనసంశ్చవతోతీస్థూరణాయవాజ్ఞేతీలాఘువేనెతీ
 కల్పనాలాఘువేనెతీధోగిత్త్రధావాజ్ఞానభ్యయే ఆసధావసీయతపుప్రాభృచ్ఛ్రీయోగిరలు
 నాపెత్త్రయూవిశిష్టపకామశనితత్త్వం నస్యోపనాల్పీయబోతుమితి వస్త్రతత్త్వస్తుపథ్యైవశ్చస్త్ర
 విశేష్యకర్వాప్రీప్రకారకనిష్ఠయవిశిష్టతద్ధర్మవశ్చస్త్రవిశేష్యనిష్ఠయస్యోకారణలావళైద
 రత్వం జ్ఞానభ్యయసాధరణైవసుకూర్తేనతీనమంతవలంజ్ఞేయాయకమతేతువాల్పీవిశిష్ట
 వైశిఖ్యబోవగావానిష్ఠయభృంకారణాతవళైదకమితికారణాలావళైదకలావయవళైయం విని
 గమనానిరతానిజ్ఞాయమానలింగత్వేనాపికారణత్వోవదతామావాయోగిణామతంనిరసర్వ

జీవితాశ్రమమున కారణమిది వల్లభివాదాదితీ, అత్రాపి అనుమతి రనుభవసిద్ధిచేసినతదవల్లవహిషపూర్వ
 ౩౧ శూలభరితభూమాదెరనతవదితిభావ్యమతప్రతిభలాయోగవల్లవభిసంకారణంకరణమి
 తిమతెతుపరామహావకరణమితిధైయం, రరణాతివాల్మీకివారణాయ, త్రజునభిప్రేసపీతి
 యదభిప్రేసమననిరూపణభేదవప్రతిజ్ఞాసభేనత్రవిభాగంప్రాంత్యతథాచివింగసభిప్రే
 తిదైర్భిప్రదభితిత్రుద్భావనసభిప్రేవమనసికృతభిహా, వింగంవిభజితప్రతి, అభిప్రేసవల్లతీ
 రక్షణవహిమధస్యోయతీమూలసాభిప్రేయసహవారగ్రహగ్రహభిహిమత్రేసతీవల్లతీ
 రక్షణసహవారగ్రహగ్రహభిహిమదితభిధ్గంమనసికృతభిహివల్లతీవహిప్రేయ్యుకా
 శయతీపాతుసాభిప్రేయ్యుకా, అభిప్రేయ్యుకా, అభిప్రేయ్యుకా, అభిప్రేయ్యుకా, అభిప్రేయ్యుకా
 రవాల్మీకివల్లవభిధ్గతయాభిధ్గనభిభాభింభాభిస్థూతప్రభాభిహిభిప్రేయ్యుకా, అభిప్రేయ్యుకా
 రవభింభిసాభిప్రేయ్యుకా, రవభిప్రేయ్యుకా, రవభిప్రేయ్యుకా, రవభిప్రేయ్యుకా, రవభిప్రేయ్యుకా

యి త్తం నవ ఇతం త్త దే వ ఇర్హి క్షేః అ త్తం తా వా తే తీః నిరవ ఇన్త వ్య త్తీ మ దర్ తా వా వే తే తీః తె న గ నా
 వా వ సంగ యో గా వా వా ది సా ధర్మ క వా తో సు గ్రా హః ఘ డ ప డా దర్మ క్షే య త్తే స ర్ప డా దా వ సత్తే న నర్హి
 త్ర స తా సంగ వా దా వా స వ్య త మ ఇ థే య త్తీ మ తీ మూ వే వర్తే తీ క వా వ్తీ క మితీ ని జ్జిత వర్తే క వా వ్తీ
 మా త్ర క మితర్హి ధర్మ తె న ప్ప ది వే త రే యో వే ఇ దర్మ త గం ధ వ తా వే ది తా వే దా అ వ్య య వా వ్తీ స సత్తే పి న క
 న సంగ తీః బ్ర త ర థే దం ప్ప త ర తా వే వ ఇన్త ప్త తీ యో గి తా క వే దం అ వ్య య త్తీ ది మితీ అ వ్య య స వా
 వా ర గ్ర వా ద్రా వా వా వ్తీ మ త్తీ సా వే ది తర్హి ధర్మ త యా వ త్ర సే థా ను మా న మి వై త ద పర్వ న వం చ తీ
 రే కర్త వ సా వే ది తీ వా వం అ సా ధా ర నా వే మితీ స పర్వ వా వే వ త్త త్తీ యా వా సా ధా ర నా ల య నా త్రాంత తా
 ది తీ వా వం అ త్ర సే థ సా ధర్మ కే పి సా ధర్మ వే తే ప్ప నా త్రా ను మితీ రే వ వా తర్హి ఇ త్రా యో గా వా సా వే తా వే ది
 వర్తే తీ రే క వా వ్తీ తీ సా దా వ్తీ వా వ వా వే ప క్ష మా తా వా వ త్ర తీ యో గి యా పే తర్హి ధర్మ ప్ప ది వే త ర త సా
 మా సర్వే థే మూ న సా ధర్మ తె అ పి తు జ్జి లా ది థే ద రో డం సా ధర్మ తె త థా వ సూ త్రే మూ వా వ స ర తా వా వ

దీక్షకాశ్రమ

22

[illegible]

చాత్తు రసప్రతినా గీతా రాదితీదేవీయం రేచిత్తు జలమేవాదియో ఛాంత్ర యోదనానామితి విగ్రహాచాజ్ఞ
 లాదిప్రతియోగీతా రచా వతుదనానామయోగీనానానామితి భగిః త్రయోజ్యశ్చివీజ్జలాదీ
 తాచీదిః ఉత్త విగ్రహాచావతుజ్యశ్చివీ భగిః అగ్రాపేదం యోధవీ మితాచీవమిః మూలసందిగ్ధసాధవీ
 మావానితీవైతేషు తాసంబంధేన సాధవీప్రకారక సంశయ విశిష్టావతీ భగిః సపత్రులగ్రాణాదికమపేద
 మేవపరిష్టతవీం పత్రులగ్రాణ సాచీవాచీమూలం కతే దిపి కాయాం నవీతీ సంశయ విఘటక
 శాజ్జసిధిస్తవీచాచీమూత్రాచీప్రతీత్రాస్తవీ పితామాహా కీంతతీ ఉత్త తీ సీమాద్రాచీరవాచీ విశిష్టసిధి
 భావరూపపత్రుతాచీయత్సంపత్రులగ్రాణాచీ భగిః సథతుం నిరూపేతీ చాచీప్తేదీ విశిష్టతా
 తుం నిరూపేతీ భగిః సథతుం నిరూపణే సథతాస్త్రాచీ ప్రసంగసంగతాచీ తత్త్వరూపాచీ మితి భావజ్ఞాన
 తేతాచీ భావాచీ తాచీ వధా భాసంబంధే తాచీ భావాచీ మూలం పత్రులగ్రాణాచీ సమసామానీప్రకారక
 జ్ఞానమం తరాచీతేషు జ్ఞానానుదయేన సచీభివారే తాచీ దినాభాగో నుత్ర తాచీ శంకాచీ వనీ

విశ్వా
ప్రభా

బీపికాప్ర

కాశికా

౩౩

పుణ్యార్థములక్షణం ఆశ్వికాతమోషవభూషణమధుపులక్షణసాలితిస్సుడతాపిల్లాభూభవతి తనీసుఖ
యెనమోషసామానసలక్షణమాహాఅనుమి తీతిహతాపిల్లాసత్పిమితిహతాపిల్లాసాతాపిల్లాసా
హతునిష్ఠామోషాఃతేషాంభావఃతత్త్వమితనిధిఃప్రాదోవత్తమానితాదనీసుమితిప్రతివత్త
భావవాసేద్రాదప్రతివాధనిజ్ఞయనసప్రతిబంధరతయాప్రమాత్మరతాదలీశనిజ్ఞావిషయత్వం
వత్తభావవత్తదాదావత్తతమితి లక్షణసమన్వయఃతత్త్వసుమితిపదమజహలక్షణంయూను
మితిత్వత్తరణానీతరపరంతెనవత్తభారాదిజ్ఞానసప్రమాత్మరతయాప్రతిబంధరతయావనితాపిల్లా
సుమిత్వప్రతిబంధరత్వేపివత్తభారాదిష్టునావాప్తిఃపక్షితానిర్భావితివాత్తమనసప్ర
తేవావత్తమానితనీసుమితిప్రతిబంధరతాపిల్లావిషయవత్తభావాదావతివాప్తిరతాయుధా
దోతీప్రయతితేతనిధిఃతత్త్వవమపివత్తభావవత్తదాత్మరతాదైరతేతనవత్తభావాదావతి
వాప్తిఃవత్తభావవత్తసేద్రాదప్రతాకౌరకయథాధిజ్ఞానవిషయత్వసప్రతాపితి

[illegible]

వేసికా

౨౪

మొదలగునది పరమం తు జన్మయమానవభిక్షానాకాద్యే ప్రతిబంధక త్విమభ్యుపేత్యేతద భక్తిప్రతి
బంధకాయోవ్యభిచారాదయః ఏ కజ్జన విషయ ప్రకృతే తాతావశే దక వత్సనంబం ధేన తత్ప్ర
కారకయధా భగ్జన్మన విశేష్యేత్థం ధూమవాజ్మి రిత్యాదౌ భూమా భావవభ్యుత్పే త్వి విశిష్టవ
త్త్వి వభిక్షానాకాద్యే సమంధేన తద్వత్సన్మి రిత్యాదౌ కారకయధా భగ్జన్మన విశేష్యేత్థం మన్మతో
క్షణసమన్వయః ఆనుమితీ పదసభిప్ర కృతాను మితీ పరతంతూత్త ధే తావనుమితీ ప్రతిబంధక
భూతవభిక్షానాకాద్యే సమన్వ సేధ త్వేత్తాతి వాభిప్ర క్తిః యధా భగ్ పదాదా నెదభి తసంబంధేన వభిక్షా
రప్రకారక త్ప్రయ విశేష్యేత్థం సభి స ధే తావసేన త్వే నాతి వాభిప్ర సాభిది తేతన్మి నెచప్ర త్యావయః సత్ప్ర
విశేష్యేత్తీ సామాన్యలక్షణం తు సాధరణ దభి నభి త మత్వం న్న డం మూలేతన్మి తీ సాధారణద
మయదభి తభి భగ్ సాదభిభావ వభ్యుత్పే రితి సాధభి తావశే దక భర్త సంబంధావభిప్ర ప్రతియో
గితా రా భావ వత్త్వి రూపేత తాతావశే దక సంబంధావభిప్ర అధేయతావాని తభి భగ్ తీ నవభిమా

[illegible]

Gahana

రాశిరా

కపిరాత్ర
34

దంసపత్రవత్ప్రి ప్రిసామానాభివావనితె శశువు రకంసపత్రవదంని మ్రి తసాధలీవదధరేకంశబైత
నితలీ ప్రిసాధరే శబ్దతావిదిసధేరీతావపిపత్రసాధలీసందె వాదశాయామసాధారణలీష్టు తావిదితీసం
ప్రదాయ విదర్శనవేనాస్త్రి సధేరీతావపి పత్రసాధలీసందె వాదశాయామసాధారణలీసలిప్ర రలేతప
రామశరీరావక విరుధపరామశరీదశాయాంసప్ర తీ పత్రవనివీరాతవాధప్రయదశాయాంవాధసాభి
పలీం గీరాపత్రైః నహివైషమేలీయుక్తేంపశాచమర్షిఎవంమాత్ర సపత్రవదంకె వలసాధలీవత్పరం
శబ్దానితలీశబ్దతావిదితావిదిసాధలీవదవత్ప్రి హేమూరవలప్రలీతె తీ నకొపిదోషప్రతీప్రా శబ్దాః
అప్రియ వలీ తీరెకదప్రప్రం తరనితప్రతీతప్రం వకింవేద్వి శాపరీక నిజ్ఞయావిషయ సాధలీకత్తేస
తీ కింవేద్వి శాపరీక నిజ్ఞయావిషయ సాధలీవావరత్ప్రిం నవి నమ తేటు అంతలీంతా వావాప్రతీయో
గీ త్పివిశిష్ట సాధలీదికమె వా నుపసంహరిత్ప్రి త ద్విక్త నసలీవలీతీ రె రవాలీప్రిప్ర వాప్రతీయంధర
తా సాధలీవావవాల్పప్రతీ సాధలీవావవాల్పప్రి సాధలీవదవత్ప్రి త్రిం అసాధారణలీసలిచుని

శబ్దానితలీశబ్దతావిదితావిదిసాధలీవదవత్ప్రి హేమూరవలప్రలీతె తీ నకొపిదోషప్రతీప్రా శబ్దాః
అప్రియ వలీ తీరెకదప్రప్రం తరనితప్రతీతప్రం వకింవేద్వి శాపరీక నిజ్ఞయావిషయ సాధలీకత్తేస
తీ కింవేద్వి శాపరీక నిజ్ఞయావిషయ సాధలీవావరత్ప్రిం నవి నమ తేటు అంతలీంతా వావాప్రతీయో
గీ త్పివిశిష్ట సాధలీదికమె వా నుపసంహరిత్ప్రి త ద్విక్త నసలీవలీతీ రె రవాలీప్రిప్ర వాప్రతీయంధర
తా సాధలీవావవాల్పప్రతీ సాధలీవావవాల్పప్రి సాధలీవదవత్ప్రి త్రిం అసాధారణలీసలిచుని

శ్రీత సాధన వడ వత్తి భరణ పతయా నాభై దః ఎతా దవీశ వానీ ప్రి వి శి ఖు హతు మత్రా జ్ఞానం సాక్షి ద
 మితిం ప్రతీ ప్రతీ బంధం కమితి ధైర్యం యజ్ఞో భావ తానీ ది యు తనం బంధి యభ్యుబంధం త
 దభావ వానీ పరీ పాత్యం తర సరీ ప థై దస్తి స ప్రు తీ పర్వ ప్రతీ భోగి ప్ర ర్వ త సాధన వానీ పరీ ప్రి
 జ్ఞానం మన యో ప్ర ర్వ త హతుః త్త తో నరీ స్తి నీ తా తా సాధన భావ వానీ పరీ ప్రి జ్ఞానం
 భాయా మెవ త్త సరీ స ప్రు తీ పర్వ తే తీ సూచ నాయ వా త్యం తర తీ తీ ప్రాచం నవ నాః ప్ర నరే పం వన
 యంతి తభ్యం బంధి సాధన భావ వానీ పరీ పాత్యం తర సరీ స త్యం పర్వ సత్త భావ భవ తీ ఆ ప్రయా
 శ్చ ధోయ దై తీ ఆ ప్రాయ శ్చ భవ పర్వ పర్వ తా వభే ద రవిరహం పర్వ తా వభే ద రం ఎరహ వానీ ప
 థై వా సచ నాస్తి చ తీ ఆర వింద సరీ ప్ర సే భవ తీ సచ వి శేష తే తీ నానీ యో నా రవింద గగ
 నియం ప్రీ నాస్తి తి పరీ వసి తో భగ్నిః ప్రయాచా సే భవ పర్వ హృద భావం హృద భావ వానీ పర్వ వా
 నమ సూపాధిక సానీ తి ర్త సరీ స భో వా త్క ధం పం చతా తానీ భా సావ తరీ తతహ సూపాధిక ప్రతీ

మనభావభూతతాపత్వ రపక్ష్యధర్మశ్శుభవచ్చావాల్పరసర్వసర్వభూమంతాపవచ్చావాల్పర
 తాపదీపివాల్పికి సాల్పిదిధియండుదాసి నేటిపక్ష్యధర్మసాధనాల్పింబున్నే తల్పిధికివచ్చా
 ద్రవల్పికి అత్తునల్పద్రవల్పింబదంకెవలప్రతల్పిత్వప్రసాధనాల్పింబు సారెనా ప్రాగభావ్యా
 విసానేజనల్పాపిదితీ అత్తుజనల్పింబక్ష్యధర్మనల్పవల్పిసాధనావచ్చిన్ సాధనాల్పింబు
 లక్షణం అనితల్పివాల్పింబుమితి ఎనానితల్పివాల్పింబు మిల్పిధికి జనల్పిన్ సాల్పిదాసీ నల్పంసంపాద
 యింబుంబ్రమెయతాపిదితీ వాధసల్పిసాధాల్పివావత్త నిజ్రయసల్పిన్ సాల్పివావనిజ్రయతేనెటి
 నుమితిప్రతిబంధరత్వమిత్పిన్ సాన్వయి ఎరూధి జన్మనసామగ్నిత్వేనెటి బ్రదంప్రాచినమతేవస్సు
 తస్సు ఎరూధిపరామశనిసల్పిసాధాల్పివావవాల్పింబువత్త నిజ్రయవత్పిన్ సాల్పివావనిజ్రయ
 వత్తరేషాంవల్పివారాదిగ్రహణం త్త్రాపి వల్పివారాదిగ్రహణం సాధారణసల్పిన్ సాల్పివావనిజ్రయ
 నిదేశితయాసాధారణసల్పిన్ సాల్పిధికి అవల్పివారావాత్త యాత్తగ్రహణావసానీతేషికి సాల్పి

ప్రాయదశాయాం కౌతౌపర్యేతావచ్చై కవి శిష్యు పర్యవృత్తి భగ్రహసంభవాదితీ చావః ననుపంచతాపై
రసం గతాడపాదిగ్రహదశాయామపి వాగ్రహసంభవేన వాగ్రప్రి జన్య నసగి వాగ్రప్రి నిజ్రయ
ప్రతిబంధక తాయాః ఆవశ్యం వర్త వ్యతయో పాధే రపి పాతాపభాసలక్షణాద్రాంతలాపదత
అవాదపాదిస్త్యవతీ వలగి వారజన్య నద్యై రతీ తథావతాపభాసలక్షణే సాక్షాదనుమితే తల్ల
రణా నలతర ప్రతి బంధ క భృషై లవనితే శనియభిరయూ పరముని రి త్తన సూచి పాధే నగి హే
తాపభాస త్వమితీ భావః నను తథాచి సిద్ధి స భ్యే నుమిత్యే నుదయాత్మ ద్విషయ సలి సా భలివప్ర
క్ష సాల్లిపి పాతాపభాస త్వమావశ్య కమితీ శం కౌంజరంజై యాల్లియ ర్మత మచలం జెల్లి యుప
తాల్లి పరిహారతీ సిద్ధ సాధనంజ్యై తీ పర్యతావిఘ్న డ రయోతీ త తన్మ తే వర్తతాయాః సాధలిసంశ
య రూప తయా తద్విఘ్న డ క భృం సాధలి నిజ్రయ సాల్లిక్ష మితీ భావః ఆంత భగి రతీ తీ తథావ
నవిభాగ వాల్లి ఘా తప్రతి భావః దళిగి తమ త మితీ శిధిల మితాల్లి యో వాల్లిహా నిగ్ర పాతీ నవసిద్ధం

బీషికాపు

౩౮

తే. నుమితింపు లేశ ధేక్ర ప్రతిబంధకతయూత్తు ధ్విషయ సల్కథం పాతాపివా సతానెటివా చల్లిం
సిష్టాణ్ణి పూయ్యాః సేధి నిష్కప్రతిబంధకతాయా ముత్తైజ రతయూరేవలం సేష్టాణ్ణి పూసవాపసే
ధ్విప్రతిబంధకతాపివానెత్తు ధ్విషయే ఉత్త పాతాపివా సలక్ష్యైశా సంప్రజాదితీ అధ్వి కమస్తుదియ్యా
శ్చ నవదేధితి వాల్మీకియూం త ర్గి ర్గి శ్చ వారవాతు ర్ధురేష్టై రను సంధై యంఽప్ర తి త ర్గి సంగ్ర
హాబీషికాపు కాతైశ్చ గవదవిధ్యై అను మాన పరిచై ద్యంఽశ్రీ గణేశాయ నమః వక్ష్యే శామూ తిగి
గురు పారబ్రుంత్తు శై నమఃఽశ్చ ౬ ఉపమానం లక్ష్యై యతీతీ అవ సర సం గతాల్ ఉపమానం నిజా
పయవీ తల్పిధ్విగి ఉపమితి స్మరూపం ప్రల్ త్వి దయ తీమాం తెసం జ్యేతీ సం జ్యేతీ గవయవదం
సంజ్యేతీ గవయగి తయో స్సంబంధ్యై శక్తిగి త ద్ద్యై నమి తల్పిధ్విగి లక్ష్యై నం తూ పమి నో మి తల్పి
నువ్ర వ సాయగ మోల్పమి తీ త్పై వెతి ద్దై యం వా ర్గి ధ్విగింస్తు రనే గూ సదభి శంబంధం పశల్
తీతీ ఎ తెన స్తు రణం సందలి శల్పి దళగి నజ సల్ప ము ద్ద్యై ధ్విగిం తరజ నల్పిం వాడి భయ మచి సాదల్

[illegible]